

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

19 березня 2025 р

м. Київ

УДК _613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор, Вавріневич О.П. д.мед.н., професор.

Технічний редактор: доцент кафедри гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця к. мед. н., доцент Кондратюк М.В.

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професор;

ПЕТРУСЕВИЧ Т.В. – к.мед.н., доцент;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професор;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К., 2025. – 298 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) відображено актуальні питання гігієни, екології та громадського здоров'я: вплив довкілля на здоров'я людини, профілактику й лікування захворювань, епідеміологічні виклики, безпеку харчових продуктів, умови праці та медичного забезпечення у воєнних умовах. Основний акцент – міждисциплінарні зв'язки екології й профілактичної медицини, що має на меті: гармонізувати науково-дослідну діяльність у межах «Єдиного здоров'я» з політиками ЄС, готувати фахівців і сприяти післявоєнному відновленню України.

УДК _613+574]:061.3

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове

Оргкомітет конференції вважав за доцільне залишити авторські тексти без змін

© НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О.Богомольця

Висновок. Аналіз стану питної води на Вінниччині засвідчує значні проблеми із забрудненням поверхневих і підземних джерел, що при збігові обставин може призвести до зростання рівня захворюваності населення. Наявний стан водопостачання не в повному обсязі відповідає чинним санітарно-гігієнічним вимогам, особливо у сільській місцевості. Комплексний підхід до вирішення проблеми – модернізація інфраструктури, посилений моніторинг якості води, контроль за забруднювачами промислових і сільськогосподарських стоків, а також розвиток інформаційних та освітніх програм – дасть змогу суттєво знизити негативний вплив неякісної води на здоров'я населення та загалом підвищити рівень екологічної безпеки в регіоні.

ПОШИРЕНІСТЬ, ПРИЧИНИ ТА ПРОФІЛАКТИКА ОЖИРІННЯ У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Борисенко К.В, Задера Ю.М, Велика Н.В., Кузьмінська О.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Вступ. Ожиріння серед населення є проблемою багатьох країн світу. Цю хворобу визнали епідемією ХХІ століття, яка з кожним роком охоплює дедалі більшу частину людства, в тому числі й молоді. Не оминула ця проблема і студентів-медиків, що є загрозою для майбутніх поколінь медичних працівників.

Мета. Вивчити та проаналізувати основні причини поширеності ожиріння у студентів 1–6 курсів медичного університету імені О.О.Богомольця, розробити основні рекомендації для профілактики цієї патології.

Матеріали та методи дослідження. Проведено анкетування серед 300 студентів (по 50 студентів з кожного курсу), яке включало питання, щодо харчових звичок, фізичної активності, режиму сну, стресу та інших аспектів способу життя. Дослідження проводили у вересні-грудні 2024 року. Використовувалися анкетно-опитувальний, статистичний, аналітичний методи дослідження.

Результати. Встановлено, що поширеність ожиріння у студентів з кожним наступним курсом збільшується. Так, на 1 курсі 6% студентів мали ознаки ожиріння, а 73% - нормальну вагу; на 3 курсі – відсоток студентів з ожирінням збільшився на 5%, тобто підвищився до 11%, а на 6 курсі – зріс вже на 10% у порівнянні з першим курсом, що склало 16% респондентів.

Щодо фізичної активності, виявлена зворотня динаміка, тобто різке зменшення на старших курсах. Зокрема, на 1 курсі регулярно займалися спортом 58% студентів, на 3 курсі - 45%, а на 6 - лише 23%.

Також були проаналізовані харчові звички, режим сну, вплив стресу та інші аспекти життєдіяльності студентів-медиків. Так, вживання фастфуду та нерегулярне харчування ставало частіше з кожним навчальним роком студентів. Зокрема, на 1 курсі продукти фастфуд вживали регулярно 23% студентів, на 4 курсі - 38%, а на 6 курсі – вже 63%.

Аналіз режиму сну виявив зворотню тенденцію: студенти 1 курсу спали понад 7 годин на добу (68% респондентів), 4 курсу - 40% студентів мали такий режим сну, а на 6 курсу – лише 31% студентів могли дозволити собі сон тривалістю понад 7 годин.

Також студенти відмітили, що стресові ситуації в країні (військові дії, ковід тощо), в родині, особисті негаразди суттєво впливають на стан харчування і вагу. Зокрема, серед студентів 1 курсу 42% відчували високий рівень впливу стресу, серед студентів 3 курсу - 70% скаржилися на стрес, а студенти 6 курсу в 84% охарактеризували свій психологічний стан як перебування у постійному стресі.

Оцінюючи свій режим харчування студенти відмічали часті випадки нерегулярних прийомів їжі з великими часовими проміжками (найчастіше вони спостерігалися у студентів 4–6 курсів – майже 65%). Також 72% студентів старших курсів відмітили, що вживали занадто калорійні перекуси протягом дня.

Висновки. Таким чином результати дослідження свідчать, що з кожним роком навчання студенти-медики все більше підпадають під вплив факторів ризику розвитку ожиріння, основними з яких є низька фізична активність,

нездорові харчові звички, недосипання, стрес. Існує нагальна необхідність більш активно впроваджувати програми підтримки здорового способу життя серед студентів, популяризувати сучасні підходи до організації здорового харчування та оптимальної побудови тайм-менеджменту дня з обов'язковим включенням елементів фізичної активності і психологічного розвантаження.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНТРОЛЮ БЕЗПЕКИ ХАРЧУВАННЯ В КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Бородуля В.О., Велика Н.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Актуальність. Всебічний вплив шкільного харчування на здоров'я, фізичний розвиток та розумову працездатність учнів зумовлює високу актуальність досліджень на дану тему. З позицій громадського здоров'я, шкільне харчування впливає на формування розуміння та правильних пріоритетів у школярів щодо здорового харчування, тобто безпосередньо впливає на поведінкові чинники здоров'я. Особливої уваги потребує питання забезпечення безпеки харчування.

Матеріали та методи досліджень. Опитування Міністерства освіти і науки України «Задоволеність батьків та учнів шкільним харчуванням». Документація шкільної їдальні навчального закладу. Використано методи досліджень: аналітичний, описовий, графічний, анкетний, фотореєстрації.

Результати досліджень. 2020 року Міністерством освіти і науки України було організовано та проведено опитування «Задоволеність батьків та учнів шкільним харчуванням», в якому взяли участь 3519 представників батьківської спільноти та 923 учні. Респонденти відповідали на питання з наступних категорій: загальна оцінка страв шкільної їдальні; оцінка перших страв; оцінка других страв; оцінка напоїв; оцінка шкільного буфету; чистота шкільної їдальні; чистота посуду та столових приборів; охайність зовнішнього вигляду персоналу. Гарячим харчуванням у школі користується 56,6% учнів, за оцінкою батьків –